

מ"ת 19310/08/14 - מדינת ישראל נגד השאם אלעמור - לא בעניינו, מוחמד אבו עייש - לא בעניינו, דנית ביטון - בהעדר

בית משפט השלום בבאר שבע

29 אפריל 2015

מ"ת 19310-08-14 מדינת ישראל נ' אלעמור(עציר)

בפני כב' השופט יואב עטר
המבקשת

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד שירה רוג והמתמחה שרון לוי

נגד

המשיבים

1. השאם אלעמור - לא בעניינו 2. מוחמד אבו עייש - לא
בעניינו 3. דנית ביטון - בהעדר

החלטה (ביחס למשיבה 3)

בפני בקשה לחילוט ערבותה של המשיבה 3.

הדיון נקבע להיום בשעה 09:00, השעה עתה 13:00 ועד עתה לא התייצבה המשיבה 3 ולא הוגשה כל בקשה מטעמה או כל הודעה מטעמה.

עיון בתרשומת שערכה עו"ד חן יבין מיום 28.4.2015, מלמד כי עו"ד יבין שוחחה עם המשיבה 3 אתמול, ויודא עמה כי קיבלה קודם לכן את ההזמנה.

כעולה מהתרשומות המשיבה 3 לא רק שאישרה דבר קבלת ההזמנה אלא אף השיבה לשאלה אם תתייצב לדיון היום :
"יש לי ברירה? אני חייבת".

כעולה מהתרשומות שערכה עו"ד יבין, היא אף הסבירה למשיבה את משמעות אי התייצבותה לדיון, ויודאה עמה כי הבינה זאת.

בהחלטות קודמות בעניינם של המשיבים 1,2, עמדתי בהרחבה על הנסיבות לפיהן, המשיבים 2,3 ערבו לקיום תנאי שחרור לחלופת מעצר בעניינו של המשיב 1, ועל עצם העובדה שתנאים אלו הופרו, ובהחלטות מפורטות עמדתי בהרחבה על נסיבות ההפרה.

ראוי לציין כי המשיב 2 התייצב בפני בדיון מיום 17.12.14, וטען גם אז כי הוא בקשר עם המשיבה 3 וכי זו ידעה על הדיון, אך חרף ידיעתה לא התייצבה, ולבקשת המשיב 2 נדחה הדיון ביחס לשניהם.

בדיון מיום 24.12.2014, הוריתי על חילוט הערבויות בעניינם של המשיבים 1,2 (לאחר שבהחלטה קודמת חולטו ערבויות בעניינו של המשיב 1).

סעיף 51 (ג) לחוק המעצרים, קובע: **"בקשה לחילוט ערבות שניתנה על ידי ערב לא תידון אם כן ניתנה לערב הזדמנות להשמיע את טענותיו."**

בכל הקשור למשיבה 3, הרי שמהזמנה כדן, והלכה למעשה, לא התייצבה לא לדיון היום ולא לדיון קודם עליו ידעה, סבורני כי יש לראותה כמי שניתנה לה ההזדמנות להשמיע טענותיה.

כאמור, נקבע בהחלטות קודמות כי המשיב 1 הפר את תנאי שחרורו.

כעולה מפרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 23.11.14, המשיבה 3, התייצבה בבית משפט, הביעה נכונות לערוב למשיב 1, ותנאי השחרור נקבעו בנוכחותה, ובהמשך אף חתמה על כתב הערובה בו נרשם בין השאר כי ערבה לכך שהמשיב 1: **"ימלא אחר תנאי הערובה... אם יופר תנאי מתנאי הערובה, אשלם ביחד ולחוד לאוצר המדינה, כל סכום שיצווה בית המשפט עד סכום של 7,000 ₪."**

בבש"פ 6567/09 רסמי שהאב ואח' נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] נדרש בית המשפט העליון בין השאר לשאלה האם ראוי להורות על חילוט הערבות, מקום שהוגש כתב אישום נפרד בגין הפרת תנאי השחרור, בלא להמתין להכרעת הדין באותו הליך. בית המשפט העליון ציין כי: **"דעת לנבון נקל כי קיומם של שני הליכים מקבילים באותו עניין אינו רצוי... הם... הם בכך נעלה הדלת לעיון חוזר בהליך הראשון שבעקבות הפרת פסיקתו המוקדמת נולד ההליך השני? ... דברי כי על התביעה לשקול את הנסיבות בכל מקרה כדי להחליט מהו ההליך הנכון... מכל מקום, אין דופי משפטי עקרוני בהחלטה לחלט גם במסגרת ההליך בו נקבעו הערבויות, ואם אמנם יזוכו העוררים במשפט באשר להפרות - אין כל ספק כי המדינה בפניה מנהלית ובהחלטה הנתונה לתקיפה במשפט המנהלי, תשיב את אשר חולט."**

בית המשפט העליון בע"פ 6978/09 פרנק מטודי ואח' נגד מדינת ישראל [פורסם במאגרים] ציין: **"בית המשפט רשאי היה, כמובן, להורות על חילוט הפיקדון. חילוט הכספים במקרה של הפרת תנאים נועד לצורך שמירה על כוחו של מוסד חלופת המעצר. הבעתי בעבר את עמדתי העקרונית לפיה אין להפגין סלחנות רבה מדי למפרים של תנאי מעצר בית... עם זאת, חילוט הפיקדון איננו חייב תמיד להיות מלא ונתונה לבית המשפט הסמכות להורות בנסיבות המתאימות גם על חילוט חלקי של הערובה... בבואו לקבוע את סכום החילוט יוכל בית המשפט להתחשב - בין היתר - במהות האישומים נגד הנאשם ובטיב ההפרות של תנאי השחרור... במקרה שלפנינו הפר העורר את תנאי שחרורו פעמים רבות... תוך ניצול לרעה של ההקלות שניתנו לו על ידי בית**

המשפט... ..מכמות ההפרות ואופיין עולה יחס של זלזול בהוראותיו של בית המשפט ועשיית דין עצמית. התנהלות זו אכן מחייבת את חילוט כספי הפיקדון, ולמצער, את עיקרן. עם זאת, מספר שיקולים מצדיקים כאן בהצטברם הקלה מסוימת עם העורר והסתפקות בחילוט עיקר הפיקדון ולא כולו. כך נציין כי ההפרות שבוצעו על ידי העורר לא שימשו לצורך ביצוע עבירות נלוות. העורר אף לא התחמק מן הדין..."

בבש"פ 6718/11 שי בן חמו נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] נדרש בית המשפט העליון לערר על החלטת בית המשפט המחוזי אשר דחתה את בקשת המדינה לעצור את העורר עקב הפרת תנאי שחרורו ובמקביל נדרש בית המשפט העליון לערר נגדי על החלטת בית המשפט המחוזי, בה בעת שהורה על שחרור המשיב שם, להורות על חילוט פיקדון. בית המשפט העליון ציין בהחלטתו כי: **"על רקע הפרת תנאי השחרור, אני סבור כי היה מקום לחלט חלק גדול יותר מההפקדה הכספית כדי לתת תוקף לתכלית ההרתעתית העומדת בבסיס הערבות הכספית כתנאי שחרור לחלופה."**

ראוי לציין כי באותו עניין, מדובר היה בהפרה אחת בודדת שלא נלוו לה עבירות נלוות, וכי גם באותו מקרה, לא סבר בית המשפט העליון כי היה מקום להמתין עד להכרעת דין בהליך הנפרד (כתב האישום הנפרד) שהוגש ביחס להפרת תנאי השחרור.

בשורה ארוכה של הלכות חזר בית המשפט העליון כמו גם ערכאות אחרות על הצורך בחילוט ערבויות כאמצעי הרתעתי אשר נועד הלכה למעשה לאפשר את קיומו של חלופת המעצר.

ביחס למטרות הערובה הן ביחס לנאשם המשוחרר בערובה והן ביחס לערבים, ציין בית המשפט העליון בבש"פ 980/12 דוד זוהר נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים]:

"מטרת הפקדת הערבות היא בראש ובראשונה להרתיע את הנאשם מפני הפרת תנאי השחרור. הערבות משמשת בטוחה שהנאשם יכבד את תנאי השחרור וימנע מהפרתם, כאשר הנאשם עצמו והערבים שנטלו אחריות לפקח עליו נוטלים סיכון שייפגעו בכיסם אם לא יעמדו בתפקידם... ..לכן על בית המשפט להיזהר מ'סלחנות מוגזמת' להפרות של תנאי ערובה שתעודד בעקיפין הישנות של ההפרות ותפגום ביעילותו של מוסד השחרור בערובה... ..כחלק מהמטרה ההרתעתית, במקרה בו הופרו תנאי השחרור, רשאי בית המשפט להורות על חילוט הערבויות כולן או מקצתן... ..הסמכות להחליט אם לחלט את כל הערבות או רק חלק ממנה שמורה לבית המשפט והיא תלויה נסיבות...".

בעניינה של ערבה הסובלת ממצוקה כלכלית ונסיבות קשות ציין בית המשפט העליון:

"אכן מצבה של העוררת מעיק ונוגע ללב. חייה קשים. ברם אין ניתן להיעתר לעררה... ..לזכור ולהזכיר, את התכלית שביסוד חילוט מעין זה. אחריות כבדה מוטלת על מי שנטל על עצמו מלאכת פיקוח על נאשמים בתנאי 'מעצר בית'... ..הכסף לא יענה את הכול אבל כוחו

במישור ההרתעתי. ידע הערב כי אם לא יפקח כהלכה צפוי כספו לרדת לטמיון. ידע המפוקח, כי פועל יצא מהפרת תנאי השחרור הוא חילוט, שפגיעתו קשה בקרוביו אשר נאותו לערובה לו. אם הוא בר דעת והגון לא יצרה לגמול רעה תחת טובה... משאבים רבים מוקדשים לתהליך הבחינה והשקילה של חלופת מעצר, הכול מתוך מגמה להימנע מפגיעה שאינה מוכרחת בחירותם של חשודים ונאשמים... שומה לדקדק ולהפקיד על מפקחים ומפוקחים שכשלו, כדי לשמר רמה של אמון על-מנת ש'מעצר בית' אכן יוכל לשמש חלופה הולמת ואפקטיבית לבית המעצר..." (בש"פ 637/14 פלונית נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים]).

בית המשפט העליון בבש"פ 8626/04 סמואל צ'וסקין נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] בהתייחסו הן לנאשם שהפר תנאי שחרורו והן לחילוט ערבותם של הערבים, ציין:

"מושכלות ראשונים הם כי תנאי ערבות והפקדה כספית הנדרשים מנאשם כתנאי לשחרורו בחלופת מעצר נועדים להבטיח כי במקרה של הפרה הם ימומשו במלואם או בחלקם לאוצר המדינה... הדעת נותנת כי שמורה לבית המשפט הסמכות להורות לא רק על חילוט הערבות כולה אלא גם על חילוט חלקה תוך שהשיעור הנאות נקבע בהינתן מכלול נסיבות העניין העומד לדיון... בבכך, משמשים תנאי הערובה משום בטוחה לכך כי נאשם יכבד את תנאי השחרור וימנע מלהפר אותם וכי הערבים שנטלו אחריות לפקח עליו יעמדו בחובתם זו שאם לא כן עלולים הם להיפגע בכיסם".

בתי המשפט מסתמכים על מוסד חלופת המעצר על מנת להימנע מקום שניתן מלהורות על מעצר נאשמים שטרם הוכחה אשמתם. על מנת להרתיע את אותם נאשמים מלהפר תנאי שחרורם ועל מנת לחזק את אותה חלופת מעצר נוהגים בתי המשפט להציב ערובות כספיות בצד תנאי השחרור. ככל שתצא בת קול לפיה נמנעים בתי המשפט מלממש את אותן ערובות מקום שהופרו התנאים, תרוקן תכלית זו של קביעת ערובות מכל תוכן והלכה למעשה, התוצאה תהא פגיעה במוסד החלופות ורתיעה של בתי המשפט מלהורות על שחרור מקום שקיים חשש לביטחון הציבור:

"...סלחנות מוגזמת להפרת תנאי השחרור עלולה לעודד בעקיפין את ההפרות, ובכך לפגום ביעילותו של האמצעי שקבע המחוקק, בכדי להגן על חירותו של הנאשם... דלדול כוחה של חלופת המעצר להשיג את מטרתה יוביל לצמצום האפשרות לעשות שימוש באמצעי זה, וכפועל יוצא מכך, יתגבר הכורח - הלא רצוי - להיזקק למעצר מלא מאחורי סורג ובריח. לאור זאת, דווקא מגמה זו של מיעוט הפגיעה בחירות מחייבת לשמור מכל משמר כי אכן תושג מטרת המעצר, וזאת על ידי הקפדה יתרה בדבר קיום התנאים שנקבעו בחלופה..." (בש"פ 3239/08 קליף שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים]).

ומן הכלל אל הפרט.

בעניינה של המשיב 3, סבורני כי לאור האמור לעיל, קמה סמכות לבית המשפט להורות על החילוט גם בשלב זה של ההליך וגם בטרם ניתנה הכרעת דין ביחס להליך שהחל בהגשת כתב האישום הנפרד ביחס לאירוע נשוא ההפרה (ר'

לעניין זה המצוטט לעיל מבש"פ 6567/09).

כאמור קמה לבית המשפט סמכות גם להימנע מחילוט מלוא הערובות הכספיות ובית המשפט רשאי

לחלט סכום מופחת, הכל בהתאם לנסיבות אותו מקרה.

בעניינו של המשיב 1, קבעתי כי מקום שמדובר בהפרה בודדת ללא עבירה נלוות ופרק זמן קצר יחסית לאחר שאמור היה להיות במקום מעצר הבית, לכאורה, מדרג החומרה אינו גבוה, והוריתי על חילוט שליש מהבטוחה הכספית שהעמיד בסך 5,000 ₪ מתוך 15,000 ₪. ביחס למשיב 2 הוריתי בהתאמה נוכח נסיבות ההפרה, על חילוט סך של 2,500 ₪ מהערבות צד ג' שחתם למשיב 1.

ביחס למשיבה 3 - לאור נסיבות ההפרה, סבורני כי אין מקום לחלט את מלוא ערבותה, ובעניינה, ניתן להסתפק ביחס דומה לזה שנקבע בעניינם של המשיבים 1,2 כאשר לחומרה יש לראות את העובדה שההפרה בוצעה אך כשלושה שבועות לאחר שהמשיבה 3 עמדה בבית המשפט והתחייבה בפני בית המשפט לערוב לקיום תנאי שחרורו של המשיב 1.

לאור האמור לעיל, ובהינתן נסיבות ההפרה, סבורני כי ניתן לחלט שליש מהערובה הכספית

שהעמידה המשיבה 3 להבטחת קיום תנאי שחרורו של המשיב 1 ואני מורה על חילוט סך של 2,500

₪ מהערבות צד ג', שחתמה המשיבה 3.

הסכום שחולט מערבותה של המשיבה 3, דנית ביטון, ישולם ב - 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 1.7.2015 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

המזכירות תשלח העתק החלטה זו למשיבה 3.

ניתנה והודעה היום י' אייר תשע"ה, 29/04/2015 במעמד הנוכחים.

יואב עטר , שופט